

12. Υλοποίηση επενδύσεων και καταβολή ενίσχυσης

12.1 Υποβολή αιτήματος καταβολής ενίσχυσης

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης και την αποδοχή της, ο δικαιούχος αποκτά το νόμιμο δικαίωμα λήψης ενίσχυσης. Προς τούτου υποβάλλει μέσω του ΠΣ αίτημα καταβολής της ενίσχυσης. Στο αίτημα καταχωρούνται τα στοιχεία που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της ενίσχυσης συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων στοιχείων και δικαιολογητικών πληρωμής σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Το αίτημα καταβολής της ενίσχυσης λαμβάνει μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code από το πληροφοριακό σύστημα.

2. Κάθε δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων για την καταβολή της ενίσχυσης με ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης, το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

3. Για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος δύναται να χρησιμοποιήσει ένα από τα εργαλεία ρευστότητας των παραγράφων 12.2, 12.3 και 12.4, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων κανόνων κρατικών ενισχύσεων.

4. Με το πρώτο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης, εφόσον περιγράφονται στην ατομική εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, υποβάλλονται και τα δικαιολογητικά ένταξης όπως περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.

12.2 Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε κάθε δικαιούχο μέχρι το 100% της δημόσιας χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος προσκομίζει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μέλος του συστήματος πληρωμών ΔΙΑΣ, η οποία εκδίδεται υπέρ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου.

2. Στην περίπτωση λήξης της εγγυητικής επιστολής ορισμένου χρόνου, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται να την αντικαταστήσει αμέσως με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση, με ποσό ανάλογο της υπολειπόμενης δημόσιας δαπάνης

3. Οι εγγυητικές επιστολές υποβάλλονται στον ΦΥ και γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εγγυητική επιστολή δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο δικαιούχο. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την φύλαξη των εγγυητικών επιστολών, εξασφαλίζει ότι οι ορισμένου χρόνου εγγυητικές παραμένουν σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται και ενημερώνουν τους δικαιούχους τρεις (3) μήνες πριν την λήξη τους ώστε να προβούν σε αντικατάστασή τους.

4. Η εγγυητική επιστολή απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με την καταβληθείσα ενίσχυση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

12.3 Διαδικασία εκχώρησης του ποσού της επιχορήγησης

Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, για την διευκόλυνση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, παρέχεται η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου της αίτησης ενίσχυσης. Στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καταβάλλεται στον τραπεζικό λογαριασμό της εκχώρησης και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού της εκχώρησης. Η εκχώρηση για να είναι έγκυρη: α) είναι ποσού μικρότερου ή ίσου του ποσού της ενίσχυσης ή της υπολειπόμενης ενίσχυσης και β) ο εκδοχέας υποχρεούται να προβεί στην κατά το νόμο απαιτούμενη αναγγελία στον ΦΥ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι εκχωρήσεις γίνονται αποδεκτές μετά από έλεγχο εγκυρότητας. Όταν από τον έλεγχο προκύπτει ότι η εκχώρηση δεν είναι έγκυρη επιστρέφεται αμελλητί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε.

12.4 Ανοιχτός Καταπιστευτικός Λογαριασμός - Escrow Account

1. Μετά την αποδοχή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης, για την διευκόλυνση της υλοποίησης που επενδυτικού σχεδίου, παρέχεται η δυνατότητα χρήσης ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού σε ποσό ίσο ή μικρότερο της δημόσιας δαπάνης. Εφόσον ο δικαιούχος επιλέξει τη χρήση ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού, για κάθε δαπάνη που υλοποιεί καταβάλλει και εξοφλεί μόνο την ιδιωτική συμμετοχή. Η αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, μετά από τον έλεγχο επιλεξιμότητάς της, καταβάλλεται απευθείας σε λογαριασμό του προμηθευτή. Ο μηχανισμός λειτουργίας του ανοικτού καταπιστευτικού λογαριασμού ή escrow account είναι ο ακόλουθος:

α) **Βήμα 1:** Με την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης ενίσχυσης ενός δικαιούχου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ενεργοποιούνται και οι διαδικασίες χρήσης του Escrow Account. Ειδικότερα, μετά από αίτημα του δικαιούχου, στο οποίο θα δηλώνει τη βούλησή του για χρήση του escrow account και τη δήλωση προσχώρησης στη σύμβαση, δημιουργείται στον Escrow Account, που αφορά το Υποέργο στο οποίο έχει ενταχθεί, υπο-λογαριασμός/μερίδα στο όνομά του.

β) **Βήμα 2:** Για την αποδέσμευση της χρηματοδότησης, ο δικαιούχος, αφού πρώτα έχει ολοκληρώσει ένα μέρος του επενδυτικού σχεδίου, θα υποβάλλει στο Πληροφοριακό Σύστημα του Υποέργου, αίτημα επαλήθευσης - καταβολής των δαπανών του, συνυποβάλλοντας τα μερικώς εξοφλημένα τιμολόγια και τυχόν ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής. Το μη εξοφλημένο ποσό των τιμολογίων θα καταβληθεί στη συνέχεια από τον Ανοιχτό Καταπιστευτικό Λογαριασμό.

γ) **Βήμα 3:** Μετά από έλεγχο των προσκομισθέντων δικαιολογητικών από τον ΦΥ, δίνεται εντολή στο Ταμείο να αποδεσμεύσει - εκταμιεύσει από τον λογαριασμό του δικαιούχου συγκεκριμένο ποσό υπέρ κάθε παρόχου - προμηθευτή του δικαιούχου για λογαριασμό του και μέχρι το ανώτατο ύψος της δημόσιας δαπάνης. Στη συνέχεια, η εντολή αποστέλλεται σε ηλεκτρονική μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένη από τον ΦΥ στο Ταμείο, που εκτελεί τις πληρωμές, καταβάλλοντας άμεσα τα σχετικά ποσά στους λογαριασμούς, που τηρούν οι πάροχοι - προμηθευτές του δικαιούχου σε πιστωτικά ιδρύματα. Τα χρήματα πιστώνονται απ' ευθείας στους προμηθευτές του.

12.5 Παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αιτήσεων ενίσχυσης αφορά:

α) στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και στην εθνική νομοθεσία σχετική με τις δαπάνες της αίτησης για την καταβολή της ενίσχυσης και

β) στην πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της υλοποίησης της αίτησης χρηματοδότησης.

2. Η παρακολούθηση γίνεται με ευθύνη του ΦΥ με την υποστήριξη των οργάνων ελέγχου της επόμενης παραγράφου.

12.6 Όργανα ελέγχου και επιτροπή ενστάσεων

1. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης καθώς και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης διενεργείται από ελεγκτές και ομάδα ελέγχου.

2. Χρέη ελεγκτών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή/και ελεγκτές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Ελεγκτών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των ελεγκτών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Ελεγκτών. Ελεγκτές δύναται να είναι και οι αξιολογητές των αιτήσεων ενίσχυσης. Η διαδικασία του ελέγχου των αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό ελεγκτή – ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.

3. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων, ορίζεται ομάδα ελέγχου. Στην απόφαση ορίζονται τα μέλη, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του ελέγχου. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη, υπαλλήλους του ΦΥ, ανάλογα με το συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης.

4. Χρέη αξιολογητών εκτελούν υπάλληλοι του ΦΥ ή/και αξιολογητές εγγεγραμμένοι σε Μητρώο Αξιολογητών. Μετά από εισήγηση του ΦΥ, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των αξιολογητών ή/και η ιδιότητά τους, το έργο και οι υποχρεώσεις τους, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης του Μητρώου Αξιολογητών. Η διαδικασία της αξιολόγησης δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικό αξιολογητή – ανάδοχο με τη διαδικασία των δημόσιων συμβάσεων.

5. Ο κατάλογος των ελεγκτών, οι ομάδες ελέγχου και οι επιτροπές αναρτώνται στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ και δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

6. Οι ελεγκτές, τα μέλη της ομάδας ελέγχου καθώς και τα μέλη των Γνωμοδοτικών Επιτροπών υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 τήρησης εχεμύθειας και σύγκρουσης συμφερόντων.

7. Ο ΦΥ είναι υπεύθυνος για την τήρηση της αρχής της αμεροληψίας της Διοίκησης κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

12.7 Επαλήθευση αιτήσεων καταβολής της ενίσχυσης

1. Για την εξέταση των ενδιάμεσων αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί διοικητική επαλήθευση με την υποστήριξη των ελεγκτών/ ομάδων ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου. Σε κάθε αίτηση καταβολής ενίσχυσης αντιστοιχεί ένας ελεγκτής. Ο ελεγκτής, δεν έχει συμμετάσχει στις διαδικασίες αξιολόγησης της αίτησης ενίσχυσης.
2. Η διοικητική επαλήθευση συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της αίτησης καταβολής της ενίσχυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, στην παρούσα και στην εθνική νομοθεσία που είναι σχετική με τις δαπάνες της αίτησης ενίσχυσης και καταλήγει στην συμπλήρωση της έκθεσης επαλήθευσης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία. Αρνητική έκθεση χωρίς σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία δεν θεωρείται έγκυρη και συνεπώς η διαδικασία επαλήθευσης επαναλαμβάνεται. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της έκθεσης.
3. Για την εξέταση του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης ο ΦΥ διενεργεί, με την υποστήριξη ομάδας ελέγχου, διοικητική επαλήθευση του αιτήματος και επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης των επενδύσεων. Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχει εκ νέου σε τυχαίο δείγμα τη νομιμότητα και ορθότητα των δικαιολογητικών καταβολής της ενίσχυσης προηγούμενων αιτημάτων. Στο πλαίσιο της επιτόπιας επίσκεψης ταυτοποιούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί στο χώρο υλοποίησης με εκείνες που παραλήφθηκαν με τις εκθέσεις επαλήθευσης και πιστοποιείται η λειτουργία τους. Το έργο της ομάδας ολοκληρώνεται με τη συμπλήρωση της έκθεσης πιστοποίησης. Αρνητική έκθεση αιτιολογείται πλήρως με σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία. Αρνητική έκθεση χωρίς σαφή και εξαντλητική αναφορά στη νομοθεσία δεν θεωρείται έγκυρη και συνεπώς η διαδικασία επαναλαμβάνεται. Με ευθύνη του ΦΥ οι δικαιούχοι με αρνητική έκθεση ενημερώνονται αμελλητί για το περιεχόμενο της.

12.8 Ενστάσεις κατά της Έκθεσης Επαλήθευσης/ Πιστοποίησης

Δικαιούχοι που δεν συμφωνούν με την έκθεση επαλήθευσης/πιστοποίησης δύνανται να υποβάλουν ενδικοφανή προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 25 του νόμου 2690/1999, εφεξής «ένσταση», εντός αποκλειστικής ημερομηνίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση της έκθεσης. Η ένσταση αντικρούει το πόρισμα της έκθεσης βάσει του περιεχομένου της αίτησης ενίσχυσης αλλά και πρόσθετων πληροφοριών και δικαιολογητικών που ο δικαιούχος δύναται να προσκομίσει. Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της επένδυσης όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης από τη δευτεροβάθμια γνωμοδοτική επιτροπή κατ' αναλογία των διαδικασιών της παραγράφου 11.5. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ο ΦΥ ενημερώνει τους δικαιούχους για το πόρισμα της δευτεροβάθμιας γνωμοδότησης.

12.9 Ολοκλήρωση επένδυσης

1. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής έκθεσης πιστοποίησης, του τελικού αιτήματος καταβολής της ενίσχυσης, των οριστικών εκθέσεων επαλήθευσης των ενδιάμεσων πληρωμών και τυχόν καταβολή προκαταβολής (αν έχουν γίνει), ο ΦΥ εκδίδει την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης η οποία αποτελεί και προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο. Η Βεβαίωση εκδίδεται μέσω του ΠΣ, με μοναδικό κωδικό επαλήθευσης εγγράφου, χρονοσήμανση και QR Code και τα καταχωρημένα σε αυτή στοιχεία επιβεβαιώνονται από τον ΦΥ.

2. Με τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης :

α) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της ενίσχυσης, δηλαδή έχει περατωθεί φυσικά, έχει παραληφθεί και πιστοποιηθεί το σύνολο των δαπανών της επένδυσης ή έχει εκτελεστεί πλήρως (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής των δεικτών και των στόχων της ενίσχυσης).

β) βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης των δαπανών που έχουν παραληφθεί: συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη, όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης καθώς και του τελικού Αιτήματος

γ) ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας δαπάνης και αποτυπώνονται τα ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.

δ) καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της ενίσχυσης.

ε) διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ειδικότερα των υποχρεώσεων δημοσιότητας.

στ) διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από ΦΥ, ΕΥΣΤΑ, Αρχή Ελέγχου, Εξωτερικοί Ελεγκτές λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.)

ζ) καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης και ο τρόπος παρακολούθησής μίας εκάστης εξ αυτών.

η) Η βεβαίωση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο μέσο (πληροφοριακό σύστημα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, συμβατικό ταχυδρομείο).

12.10 Καταβολή ενίσχυσης

Με βάση τις εκθέσεις επαλήθευσης/ πιστοποίησης, ο ΦΥ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την καταβολή της ενίσχυσης στον δικαιούχο. Ο ΦΥ καταγράφει τα δεδομένα της καταβολής ενίσχυσης στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα στο ΠΣ, καθώς και το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον δικαιούχο.

Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία. Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.